

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd dörps gezicht in

MAASLAND

Gemeente: Maasland

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, nr. 106) door een stippellijn omgrensde gebied.

Het reeds in de 10de eeuw als "Masalanda" vermelde Maasland is gelegen ter weerszijden van de Gaag. Met Vlaardingen behoort Maasland tot de oudste vestingen van de grafelijkheid van Holland binnen het gebied van het huidige Hoogheemraadschap Delfland.

De ruimtelijke structuur van de oude, nog vrij gave kern van het dorp wordt in belangrijke mate bepaald door het riviertje de Gaag en de hier langs gelegen bebouwing. De indrukwekkende Nederlands Hervormde kerk, daterend uit de 15de eeuw, neemt, met zijn rijzige toren, een zeer dominerende plaats in het dorpsbeeld in. Hij is gelegen in een kromming van de Gaag en wordt omsloten door een ringvormig kerkplein. Kerk en toren sluiten zowel vanuit de zuidelijke als vanuit de noordelijke richting het beeld af, gezien over de gracht met de aanliggende bebouwing. De schilderachtige bebouwing, - van vele panden gaat de huidige vorm terug op een stichting of verbouwing in de 18de en 19de eeuw, - is in het algemeen van een eenvoudige doch harmonische architectuur, die vooral tot zijn recht komt in het geheel van de historische dorpsaanleg.

Karakteristiek voor Maasland zijn de paadjes of zeer smalle doorgangen, die de huizen van elkaar scheiden en welke op een binnenplaats of op een achterliggende straat uitkomen.

Afzonderlijke vermelding verdienen onder meer het pand Kerkplein 2/3 met een gepleisterde lijstgevel en het 17de eeuwse pand 's Herenstraat 21, "De Pynas", een rechthuis, uitspanning en logement en voorts de restanten van de v.m. Commandeurshof van de Duitse Orde te Utrecht gelegen ten noordoosten van de Hervormde kerk.

Zonder dat bevrizing van de huidige toestand noodzakelijk of wenselijk is, is het van belang er voor te zorgen dat, indien er veranderingen in de oude kern van Maasland plaatsvinden, dit op zodanige wijze gebeurt, dat het historische karakter van de dorpsaanleg zoveel mogelijk behouden blijft.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 15 juni 1970

Afdeling: O.K.N.

Nr. 154.361

Overeenkomstig het oorspronkelijke, de secretaris van de Monumentenraad,

